

EJKK-HÍRLEVÉL

Az NKE Eötvös József Kutatóközpont hírlevele

NEMZETI
KÖZZSZOLGÁLATI
EGYETEM
LUDOVIKA

LUDOVIKA
SZÁRNYÉPÜLET
UNIVERSITY OF PUBLIC SERVICE
LUDOVIKA
LUDOVIKA SIDE BUILDING

EJKK-hírlevél 6. szám

„A fenntarthatóság elsődlegesen nem politikai vagy tudományos választ, hanem életmódváltást igényel.”

A Pannonhalmi Főapátság meghívására szeptember 21-én hazánkba érkezett Őszentsége I. Bartholomaiosz konstantinápolyi egyetemes pátriárka. Az ortodox egyházi vezető ötnapos látogatásának zárónapján, szeptember 25-én az NKE-n tartott előadást a teremtett világ védelméről a Vallás és Társadalom Kutatóintézet és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem

Aktualitások

A háborúk a nemzetépítés katalizátorai?

A Molnár Tamás Kutatóintézet konferenciájának főelőadója John Hutchinson, a London School of Economics and Political Science kutatója, napjaink nacionalizmus-kutatásainak egyik vezető alakja kifejtette: a háborúknak mindig is fontos szerepe volt a nemzetépítésekben. Előadásában Hutchinson négy nemzetképző folyamatot azonosított a háborúkkal összefüggésben, rámutatva arra, hogy a magyaroknak komoly élményeik vannak a háborúk után felmerülő alapvető nemzeti kérdésekről.

[Bővebben](#)

Mesterséges intelligencia a kormányzásban

Miért rémálom a mesterséges intelligencia szabályozása? Kimaradhat-e a közszféra a technológiai változásokból? Képes-e Európa úttörő lenni a digitális kormányzás területén? Az Információs Társadalom Kutatóintézet által szervezett nemzetközi műhelybeszélgetésen ezekre a kérdésekre is keresték a választ nemzetközi MI-szakértők: Erdélyi Olívia, a Canterbury Egyetem jogi karának egyetemi docense, a Bonni Egyetem vendégtanára, Adrian Gonzalez Sanchez, a Microsoft felhőszolgáltatásokkal foglalkozó specialistája, illetve Gianluca Misuraca, a svájci Inspiring Futures cég nemzetközi kapcsolatokért felelős igazgatóhelyettese, az AI4GOV ügyvezető igazgatója.

[Bővebben](#)

„Izgalmas, hogy itt meg lehet vitatni egy olyan témát, mint a vallás és politika kapcsolata.”

A Politika- és Államelméleti Kutatóintézet kétnapos nemzetközi konferenciát szervezett Christianity and Politics 2023 címmel, melynek központi témája a kereszténység és a politika kapcsolata volt. Amíg R. R. Reno, az amerikai First Things keresztény közéleti folyóirat főszerkesztője szerint a modern kort az indentitásvesztett politika jellemzi, amely gyakran jár agresszióval, Steven Hayward, a Kaliforniai Berkeley Egyetem előadója arról beszélt, hogy izgalmas egy olyan helyen lenni, ahol nemcsak hogy komolyan veszik a vallás és politika kapcsolatáról szóló témákat, hanem mindezek még megvitatásra is kerülnek. Az esemény további nemzetközi felszólalói Linda L. Denno, az Arizonai Egyetem oktatója, Hans-Otto Seitschek, a müncheni Ludwig-Maximilians Egyetem előadója, valamint Gierycz Mihai, a varsói Stefan Wyszyński bíboros Egyetem oktatója voltak.

[Bővebben](#)

Nemzetközi stabilitás a nukleáris fegyverek árnyékában

Idén az NKE-n szervezték meg a Nemzetközi Partnerség a Nukleáris Leszerelés Ellenőrzéséért (IPNDV) nevű, több mint 25 ország részvételével működő nemzetközi fórum éves konferenciáját. Az IPNDV célja a nukleáris fegyverek leszerelésének nemzetközi ellenőrzése során felmerülő kihívások számbavétele, a lehetséges eljárásrendek kidolgozása, és a kihívások kezelését elősegítő technológiák fejlesztése. Hazánk 2018-tól tagja a fórumnak. Az idei budapesti konferenciára mintegy 60 szakértő érkezett, akik plenáris ülésen és két munkacsoportba szerveződve folytattak szakmai egyeztetéseket.

[Bővebben](#)

„A történeti alkotmány nem muzeális tárgy.”

A magyar történeti alkotmány – Korszakok és kihívások című kötet bemutatóján a történeti alkotmánynak a magyar politikai gondolkodásban és gyakorlatban betöltött szerepét vitatták meg a résztvevők, köztük Gulyás Gergely miniszter, Horváth Attila alkotmánybíró és a kötet szerkesztői: Hörcher Ferenc, Thomas Lorman és Pócza Kálmán.

[Bővebben](#)

Készülés a 2024-es magyar uniós elnökségre

Az Európa Stratégia Kutatóintézet kerekasztalt-beszélgetést szervezett az intézet gondozásában megjelent, Úton a magyar uniós elnökség felé c. tanulmánykötet bemutatása céljából, amelyen Navracsics Tibor területfejlesztési miniszterrel, az ESKI tudományos főmunkatársával, valamint Zalai Csabával, az Európai Unió ügyek Minisztériumának helyettes államtitkárával Tárnok Balázs beszélgetett a 2024-es magyar EU-elnökség előtt álló kihívásokról és lehetőségekről. Szintén az elnökségi felkészülés keretén belül az ESKI 2023 szeptemberétől workshop sorozatot szervez a magyar uniós elnökségre készülve; a sorozat első eseményének témája az EU roma-stratégiája volt.

[Könyvbemutató](#)

[EU-elnökség workshop](#)

Az anglofilia politikaformáló ereje Magyarországon

A Politika- és Államelméleti Kutatóintézet konferenciáján az anglofilia megnyilvánulási formáit, valamint a magyar politikai gondolkodás történetében kimutatható hatását vizsgálták a téma szakértői. Hörcher Ferenc intézetvezető szerint az angolszász orientáció leginkább a Németország és Oroszország befolyásával szembeni köztes út keresésében, a mérsékelt konzervativizmusban, a hatalom korlátozásának igényében és a rule of law eszméjében nyilvánul meg. A konferencia keretén belül külön szekciók vizsgálták a hazai anglofilia megnyilvánulási formáit a kora modern időszakban, a reformkorkban, a dualizmus korában, valamint az első világháború és a Horthy-korszak idején.

[Bővebben](#)

Blogbejegyzések

A legnagyobb 20. századi brit filozófus

A Michael Oakeshott Társaság nemzetközi konferenciával emlékezett meg a neves brit konzervatív filozófusról. Az előadásokon szó esett Oakeshott szellemi örökségének számbavételéről a halála óta eltelt egy generáció távlatából, az európai állampolgárságról, az egyéni szabadságjogok szélsőséges értelmezéséről, a török és kínai liberalizmusról, és olyan kérdésekre is választ kerestek, mit hogy Oakeshott konzervatív volt, vagy inkább liberális?

[Bővebben](#)

Vigyázat, internetes csalók!

Komoly növekedés tapasztalható a pénzforgalomban bekövetkezett csalásokról. A rossz hír az ügyfeleknek az, hogy a kétlépcsős azonosítás elterjedésével a csalók a pszichológiai manipuláció és az adathalászat módszerére tértek át, és az ezzel kicsalt pénzeket a bankok jellemzően nem térítik meg – mert súlyos gondatlanságnak tekintik. Némi reményre csak a ritka, de létező békéltetői és bírósági eljárások eredménye adhat okot.

[Bővebben](#)

Promontori házasságok

A nemzetiségi statisztikákra hivatkozó történészek mindig a saját nemzeti statisztikáikat tartják hitelesebbnek. Ezért lehet érdekes a statisztikák mögé nézni akár egy olyan helyen, ahol nem volt utódállami népszámlálás, ahol tehát csak magyar statisztika áll a rendelkezésünkre: a „melyik népszámlálás torzít jobban” kérdés eldöntése helyett így ugyanis arra koncentrálhatunk, amit a statisztikák elfednek.

[Bővebben](#)

Jó hír szülőknél!

Noha az Európai Unió kimondottan támogatja a rugalmasabb, a változékonny társadalmi és piaci körülményekre jobban reagáló ön- és társszabályozási rendszerek kialakítását, az online szolgáltatások nem bővelkednek a sikeres kezdeményezésekben. A videójáték-önszabályozásban az Egységes Európai Játékinformációs Rendszer, a PEGI viszont igazi sikertörténet.

[Bővebben](#)

Hatalmi egyensúlyok régen és most

A Nemzetközi Valutaalap eredeti célja az volt, hogy az valutaleértékelési versenyből adódó gazdasági válságokat elkerüljük. Azóta jelentősen átalakult a szervezet, és úgy tűnik, a működése több kérdést vet fel, mint amennyi megoldást a szervezet nyújt.

[Bővebben](#)

A föderalizmus legújabb kiáltványa

Hidegháborúra készülve az EU volt vezető tisztségviselői a lépcsőzetes és pragmatikus föderalizmus bevezetését szorgalmazzák. De hogy nézne ki a tagállamok nemzeti érdekeinek érvényesítése a föderális jellegű EU-n belül?

[Bővebben](#)

Sajtómegjelenések

- **Tárnok Balázs a szlovák politikáról, választásokról.** Előrehozott választást tartottak 2023. szeptember 30-án Szlovákiában. A voksolás győztese a populista-szociáldemokrata SMER-SD, és vezetője, Robert Fico. Hárompárti, Smer-Hlas-SNS kormánykoalíció alakul Szlovákiában, azonban kérdéses, hogy mennyi fog megvalósulni a Fico által beharangozott külpolitikai irányváltásból. A szlovákiai magyarok egységpártja, a Szövetség ezúttal sem jutott be a parlamentbe. Az Európa Stratégia Kutatóintézet megbízott vezetője az Inforádió Arénában ismertette a választás eredményeit és várható következményeit. [Inforádió Aréna](#)
- **Novák Attila az Izraelt ért támadásról.** Pár órával a háború kitörése előtt érkezett haza Izraelből a Molnár Tamás Kutatóintézet tudományos főmunkatársa, aki szerint szinte senki nem érti, hogy tört ki ez a háború. Novák Attila az RTL reggeli műsorában beszélt a gázai övezetről, a Hamaszról és az izraeli geopolitikai helyzetről. Az elmúlt 15 évben négy nagyobb összetűzés volt Gáza és Izrael között, azonban a mostani terrortámadás lehetetlenné teszi a jó megoldásokat. [RTL](#)
- **Mitrovits Miklós a lengyel választás eredményéről.** Lengyelországban október 15-én tartottak parlamenti választást, amelynek az volt a tétje, hogy a Jog és Igazságosság (PiS) folytathatja-e a kormányzást, vagy Donald Tusk vezetésével új kormány alakulhat az országban. A hivatalos eredmények nyilvánossá válását követően úgy tűnik, hogy bár a Jarosław Kaczyński vezette PiS megnyerte a választásokat, nem fognak tudni kormányt alakítani, helyettük pedig a Polgári Koalíció a Harmadik Úttal és a baloldali Lewicával alakíthat koalíciós kormányt. A Közép-Európa Kutatóintézet tudományos főmunkatársa Lengyelország-szakértők társaságában elemezte az egyes politikai pártok által elért eredményeket, a lehetséges koalíciós felállásokat, illetve azt, hogy milyen hatással lehet az eredmény a lengyel magyar kapcsolatokra, hogyan változhat Lengyelország és az EU viszonya. [Partizán](#)
- **Hatos Pál: semmilyen nemes felháborodás nem igazolja, hogy Tiszától Horthy Miklóson át Orbán Viktorig kontinuitás lenne.** A Közép-Európa Kutatóintézet vezetője Kollai Istvánnal és Hermann Róberttel vitázott Bethlen István kétharmadáról, Magyarország jelenlegi külpolitikai elszigeteltségéről, oroszveszélyről, Jókai Mórról és Kossuth Lajosról, Tisza István és Károlyi Mihály felelősségéről. Van kontinuitás a XX. század magyar történelmének egyes szereplői között? Mennyiben érdemes alapul venni az egyes korábbi mintázatokat, és rávetíteni azokat a megváltozott mai körülményekre? [valaszonline.hu](#)
- **Molnár Attila Károly és Magyarics Tamás az amerikaiak kivételesség tudatáról.** Honnan származik az amerikai kivételesség gondolata, és hogyan jelenik meg ez a külpolitikájukban? Magyarics Tamással, az Amerika Kutatóintézet emeritusz tudományos főmunkatársával, valamint Molnár Attila Károllyal, a Molnár Tamás Kutatóintézet vezetőjével a Kontextus legújabb videójában Megadja Gábor beszélgetett. [Origo.hu](#)
- **Kalas Vivien az összeurópai pártlistákról.** Az Európai Parlament nyáron az intézmény létszámának bővítését kezdeményezte, amelynek egy részét a transznacionális pártlistákon kiosztott helyek jelentenék. Az Európai Tanács azonban elsőre elutasította ezt a javaslatot, amely az Európa Stratégia Kutatóintézet kutatója szerint egyértelműen a nagy államok nagy pártjainak kedvezne. [magyarhirlap.hu](#)
- **Csizmazia Gábor az amerikai-kínai viszony hatásairól.** A Kína és az Egyesült

Államok közötti globális versenyfutás már sokadik éve tart. Hogyan írhatják át ezek a régi-új szövetségi viszonyok a fennálló világrendet, milyen hatása lehet ennek Európára, és elkerülhető-e az összeütközés Kína és az Egyesült Államok között? Az Amerika Kutatóintézet tudományos munkatársa szerint a geopolitikai verseny ütemét Washington diktálja, példátlan lépésekkel szembesítve az európaiakat, akik egyre jobban érzik a kényszerhelyzetet. [M5](#)

- **Csiki-Varga Tamás az ukrán ellentámadás jelenlegi helyzetéről és a jövőbeli kilátásairól.** Ukrajnát egyre jobban szorítja az idő: október közepén beköszönt az esős időszak, amely jó darabig ellehetetlenít minden gyors mozgásra, gépesített hadviselésre alapozó támadó műveletet. A Stratégiai Védelmi Kutatóintézetnek tudományos főmunkatársa szerint bár eredetileg a gyors ukrán áttörés volt a terv, azonban két-három hét után az ukrán vezetés váltott, és visszatért a felőrlő jellegű harcászathoz, aminek a kulcselemei az orosz logisztikai utánpótlás és a védelmi vonalak mögöttes területeinek a pusztítása, ezzel megóvva az értékes haditechnikát. Ha a következő hetekben nem kerül sor ukrán áttörésre, akkor folytatódik a felőrlés, amely a nagy képet figyelembe véve Oroszországnak kedvezőbb. [24.hu](#)

Közelgő események

A mesterséges intelligencia társadalmi információs írástudása (UNESCO Global Media and Information Literacy Week 2023.) Az Információs Társadalom Kutatóintézet workshopja az UNESCO Global Media and Information Literacy Week 2023 programsorozatának keretében. A rendezvény témája a gyorsan terjedő mesterséges intelligencia alapú szolgáltatásokkal kapcsolatban a média- és információs írástudás kihívásának kezelése társadalmi oldalról. 2023. október 25. Regisztráció [itt](#).

Szimbolikus nemzetépítés Közép- és Kelet-Európában a hosszú 20. században. A nemzetközi workshop résztvevői egy tervezett közös kötet kéziratait vitatják meg. A Közép-Európa Kutatóintézet koordinálásával készülő kötet központi témáját a közép- és kelet-európai térségben a 19. század második felétől napjainkig folyó nemzetépítések és az épített környezet szimbolikus vonatkozásai képezik. 2023. november 13.

Európa versenyképessége a magyar elnökség szemszögéből. Az Európa Stratégia Kutatóintézet rendezvénye keretében a közönség megismerheti a magyar uniós elnökség felkészülésének állapotát. 2023. november 16.

Thomas Molnar in Context. A rendezvény célja Molnár Tamás nemzetközi híré és hatású, magyar származású filozófus, a Molnár Tamás Kutatóintézet névadója munkásságának sok szempontú elemzése. Molnár Tamás katolikus és konzervatív alapon, főként a társadalom és politikafilozófia, illetve a vallásfilozófia vonalán fejtette ki munkásságát. 2023. november 17.

Sajtó-vállalkozás-üzlet - Tulajdonviszonyok a sajtóban a két világháború között. A Közép-Európa Kutatóintézet rendezvénye. A közép-európai térségből meghívott szakértőkkel arra keressük a választ, hogy a két világháború közötti időszakban a térségben a tulajdonviszonyok és vállalkozások a sajtóban milyen szélesebb, a sajtón is túlmutató összefüggéseket rejtettek, illetve milyen viszonyrendszerben volt egymással a sajtó, a gazdaság, a politika és a társadalom az egyes országokban. Mennyire volt képes a sajtó meghatározni a politikát és milyen volt a nagyvárosi, városi és a vidéki sajtó helyzete

Klíma és Biztonság Magyarországon – Műhelybeszélgetés a gazdasági kihívásokról.

A Stratégiai Védelmi Kutatóintézet eseménye. A november 21-ei műhelybeszélgetés során a Green Policy Center és a Nemzeti Közszerológiai Egyetem közreműködésében zajló „Klíma és Biztonság” projekt keretében a gazdasági kihívásokkal foglalkozó kutatók előadásait hallhatjuk kutatásaik eredményeiről. Az eseményen a hallgatóságnak lehetősége lesz megismerni a folyamatban lévő kutatások eredményeit, kérdéseket és javaslatokat megfogalmazni a véglegesítés előtt álló tanulmányokat illetően a kutatók felé. 2023. november 21.

A szekularizáció mint történelmi paradigma. Szekularizáció az irodalomtudományban. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Összehasonlító Civilizációtörténelmi Kutatócsoportja és az NKE Eötvös József Kutatóközpontja közös szervezésében a második szekularizációtörténelmi konferencia témája az irodalom, különös tekintettel arra, hogy miként jelenik meg a szépirodalomban a kánonváltás: milyen témák, milyen szereplők, milyen konfliktusok, milyen nyelvezetek váltják fel a reneszánsz idejétől kezdődően az addig egységes és általános felfogást? Hogyan változik az irodalom feladata? Milyen műfajok jelennek meg, milyen stílári megoldások válnak megengedetté? Hogyan jelentkezik a vallási elem kiszorulása az alkotásokban? 2023. november 28.

Ismeretlen Budapestek. A Közép-Európa Kutatóintézet könyvbemutató rendezvénye. Budapest székesfőváros létrejöttének 150. évfordulóján a főváros történetének újszerű megközelítésére a társadalom- és környezettörténet, erőteljes közép-európai kontextusban – beleértve a történelmi Magyarország budapesti közösségeinek történetét és külső nézőpontokat is. 2023. november 30.

A 19th Century Hungarian Political Thought and Culture Towards Settlement with Austria, 1790-1867 és az Eötvös 150. Szabadság, művelődés, polgárság c. kötetek bemutatója 2023. december 7.

Publikációk

Szerkesztők: Török Bernát, Zódi Zsolt

Digitalizálódó társadalom. Tanulmányok az új technológiák társadalmi-jogi hatásairól

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2023.

[Információk a könyvről](#)

Szerkesztő: Novák Attila

Többes kötésben. Magyar-zsidó múltak és égtájak / Multiple Binds. Hungarian Jewish Pasts and Landscapes

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest, 2023.

[Információk a könyvről](#)

Hatos Pál: Ismeretlen Budapestek

Jaffa Kiadó, Budapest. 2023

[Információk a könyvről](#)

Szerkesztők: Hatos Pál, Hörcher Ferenc, Tóth Kálmán

Ludovika Kiadó, Budapest, 2023.

[Információk a könyvről](#)

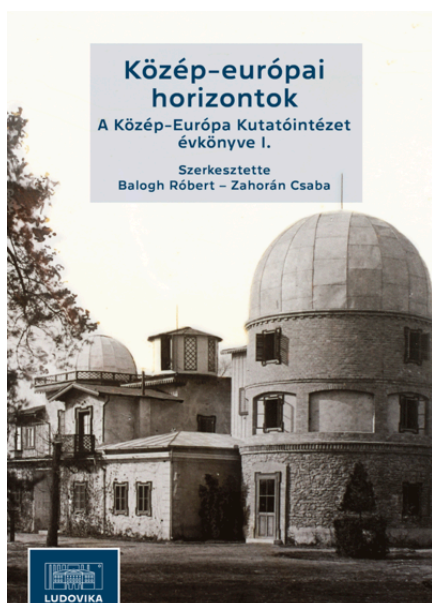

Szerkesztők: Balázs Tárnok, Laura Schmidt, Tibor Navracsics

On the Way to the Hungarian EU Presidency
Opportunities and Challenges for the Hungarian EU Presidency in 2024 in the Field of EU Policies

Ludovika Kiadó, Budapest, 2023.

[Információk a könyvről](#)

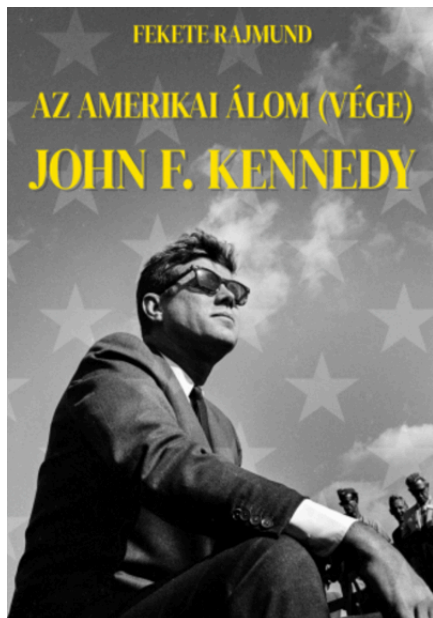

Szerkesztők: Balogh Róbert, Zahorán Csaba

Közép-európai horizontok
A Közép-Európa Kutatóintézet évkönyve I.

Ludovika Egyetemi Kiadó, Budapest 2023.

[Információk a könyvről](#)

Fekete Rajmund: Az amerikai álmom (vége)
- John F. Kennedy című kötet.

KKETTK Alapítvány, Budapest, 2023. 376
oldal.

[Információk a könyvről](#)

Copyright © Nemzeti Köszolgálati Egyetem

Hírlevél feliratkozás menedzselése illetve leiratkozás a hírlevélről